РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 19-го ЧЕРВНЯ 1919. Ч. 72. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, JUNE, 19, 1919. No. 72.

НІМЕЧЧИНІ ВИЗНАЧЕНО РЕЧЕНЕЦЬ ДО 23. ЧЕРВНЯ.

Поголоска про крізу в німецькім кабінеті. – Мала надія на підписане мира.

Ґен. Родріґес зі сторони Поляків має розпочати переговори з Українцями.

Революційні заворушеня у Відни. -- Змаганя утворити савєтське правительство.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОРОТЬБА МІЖ БОЛЬШЕВИКАМИ І ПОЛЯКАМИ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Ґен. Родріґес має вести переговори з Українцями.

ВАРШАВА, 16. червня. — Урядовий рапорт польського ґенерального штабу доносить, що польські війска відбили у східній Галичині сильні напади большевиків.

На зелізничім шляху між Тернополем і Красним Поляки захопили велику скількість зелізничих матеріялів, які полишили Українці. Добича складаєть ся з 200 льокомотив і 1.610 возів, наладованих сирими матеріялами, амуніцією, збіжем, шкірами, мундурами і нафтою, а крім того 100 возів цукру і один поїзд з 35 тяжкими гарматами.

Поляки здобули додатково 100 гармат легкого калібру, кілька машинових крісів, кілька гармат до стріляня проти літаків і велику скількість амуніції і инших воєнних матеріялів.

Ґен. Родріґес іменований до веденя переговорів з Українцями в імени польської головної команди.

ГАЛИЦЬКА УКРАЇНСЬКА АРМІЯ ПЕРЕСТАЛА ІСТНУВАТИ.

Польський боєвий фронт тягнеть ся здовж Стира до Тернополя, відси до Галича і здовж Днїстра до румунської границі.

ЛОНДОН, 12. червня. — Воєнні операції, які розпочали Поляки проти Українців в половині мая помимо змагань мирової конференції, покінчили ся успішно для Поляків. Галицька українська армія перестала в дійсности істнувати. Недобитки української армії уступили в болотнисті околиці на полудне від Припети.

Польська боєва лінія тягнеть ся під теперішну пору від Пинська здовж долини ріки Стира до Тернополя, відси до Галича, а відтак здовж полудневого берега Днїстра до румунської границі в Бесарабії.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18. 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Кронштад в огни?

ЛОНДОН, 17. червня. — Головний штаб північно-російської армії, який веде воєнні операції проти Петроґраду, доносить, що кронштадська кріпость стоїть в огни, як се доносить телеґрама з Гельзінґфорсу до „Дейли Мейл".

Телеґрама додає, що сім большевицьких воєнних кораблів вивісило білий прапор і є готові піддати ся англійській ескадрі, яка оперує у Фінськім заливі. Кілька фортів кронштадської кріпости вивісило також білі прапори.

Здобутє форту Красная Ґорка, напроти кронштадського заливу, білими ґвардіями уможливить північно-російській армії наступ на широкім фронті проти Петроґраду. Большевицькі залоги недалеко Красної Ґорки перейшли вчера на сторону білої ґвардії.

Північно-російська армія взяла підчас своєї теперішної кампанії 22.000 большевиків в полон і здобула 87 гармат.

Донецький басейн в руках війск ґен. Денікіна.

ПАРИЖ, 17. червня. — Важні копальні угля в донецькім басейні в полудневій Росії находять ся тепер в посіданю війск ґен. Денікіна, які очистили сю територію з большевиків і посувають ся дальше успішно наперед, як се доносять вісти, які тут нині одержано.

Большевики на Сибіри острілювали американський шпиталь.

ВЛАДИВОСОК, 17. червня. — Банда, зложена з 70 большевиків, уладила напад на поїзд, в якім находив ся американський шпиталь і почтові вози, острілюючи його в середу в Іспаску, на північ від Владивостока. Большевики приневолили поїзд задержати ся, зірвавши шини. Підчас острілуваня одного Москаля забито. З Американців не був ніхто ранений.

Сей випадок лучив ся на шляху, якого стережуть війска японські. На вістку про напад Японці вислали нові відділи для скріпленя зелїзничої варти.

Аліянти приказали Німцям опорожнити Латвію.

ПАРИЖ, 17. червня. — Ґен. Ґоф, головний комендант аліянтських військових місій в прибалтійських краях, одержав приказ від головної воєнної ради аліянтів вислати ультимат до ґенерала Ґольца, команданта німецьких війск в Латвії, щоби здержав безпроволочно всякі воєнні операції проти протибольшевицьких війск латиських. Німці одержали також наказ, щоби не ставили жадних перешкод при творено нового латиського правительства.

У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Загальний страйк майнерів розпочав ся.

ПАРИЖ, 16. червня. — Федерація французьких майнерів проголосила нині загальний страйк, коли міністер праці відмовив її жаданю щодо 8-годинного дня праці.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

КРІЗА В НІМЕЦЬКІМ ПРАВИТЕЛЬСТВІ.

Має бути утворене нове правительство, яке згодило би ся підписати мир.

ЛОНДОН, 17. червня. — Нинїшна телеґрама з Копенгаґен доносить, що в німецькім кабінеті прийшло з приводу мирового договору до крізи. Між наслідниками премієра Шайдемана згадуєть ся імена Ґерляха і проф. Ніколяя.

З Парижа одержано вісти, що теперішне німецьке правительство уступить, а на його місце буде утворене нове, яке згодить ся підписати мировий договір.

7 членів німецького кабінету — за, 7 членів — проти.

ЛОНДОН, 17. червня. — Сім членів німецького кабінету заявило ся за підписанєм мирового договору, проних сім членів заявило ся проти, як се доносить телеґрама бюра Райтера з Берліна.

Мировий договір в руках правительства.

ВАЙМАР, 17. червня. — Новий мировий договір був вчера пізно в ночи вже в руках членів правительства. Перше враженє було пригнобляюче. Загальне переконанє є, що надія на підписанє мирового договору є дуже мала.

Напад Французів на німецьких делеґатів.

ПАРИЖ. 17. червня. — Підчас демонстрації проти німецької делеґації, коли вона відїздила вчера вечером з Версалю, др. Теодор Мельхіор, один з пятьох головних німецьких делеґатів, і пані Дорльблюш, секретарка німецької делеґації, зістали зранені камінєм.

Премієр Клемансо вислав лист до голови німецької делеґації, висказуючи свій жаль з приводу демонстрації і перепрошуючи за сумний випадок, який мав місце. Місцевих комісарів поліції увільнено зі служби.

Загально надіють ся, що Німеччина не підпише мира.

ПАРИЖ, 16. червня. — „Ми не підпишемо. Ми не можемо підписати засуду смерти на себе. Ми зовсім готові на занятє Німеччини аліянтами".

Отсє заява, яку зложив один з головних членів німецької мирової делеґації в розмові з кореспондентами. Він заявив притім, що висказує гадку німецької делеґації і правительства.

Соціялісти більшости проти савєтського режіму.

ВАЙМАР, 16. червня. — Конґрес соціялістів більшости відкинув предложенє в справі савєтської конституції для Німеччини. Лише один голос заявив ся за савєтським режімом.

Конґрес відкинув резолюцію в справі визначеня пенсій для членів бувших королївських родин.

В АВСТРІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОЛЬШЕВИЦЬКА РЕВОЛЮЦІЯ У ВІДНИ.

Боротьба на улицях міста триває дальше.

ПАРИЖ, 16. червня. — На улицях міста Відня прийшло до боротьби. Комуністи роблять зусиля повалити теперішне австрійське правительство, як се доносять вісти, які одержала нині американська мирова делеґація.

Війска по стороні комуністів.

КОПЕНГАҐЕН, 16. червня. — Австрійські війска з машиновими крісами розпочали нині боротьбу у Відни, щоби повалити теперішне австрійське правительство і завести савєтський режім.

Комуністи уладили напад на віденські вязниці, щоби увільнити політичних вязнів. Значне число людий убито і ранено.

Здемобілізована краєва оборона уладила напад на віденську галю літаків, забираючи з 32 літаків машинові кріси. Поліція робить стараня в цїли віднайденя забраних крісів. Здогадують ся, що сей напад стоїть в злуці з большевицькою революцією.

Поголоска про невдачу революції.

КОПЕНГАҐЕН, 17. червня. — Новий державний замах на австрійське правительство скінчив ся невдачею, як се доносять приватні вісти, які одержано з Відня. Військові власти і поліція увязнили 117 осіб.

Телеґрама додає, що підчас заворушень в неділю було 30 убитих і 60 ранених. З вязниці освобождено богато комуністичних провідників.

В КАНАДІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

У Вініпеґу увязнено провідиків страйку.

ВІНІПЕҐ (Канада), 17. червня. — Нині переведено масове арештованє провідників ґенерального страйку. Кінна полїція уладила напад на „Лейбор Темпел", де містила ся головна кватира страйкового комітету, і забрала аґітаційну літературу.

Власти не оголосили імен увязнених, але показуєть ся, що між увязненими находять ся всі головнійші провідники робітників.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Дальші успіхи мадярських большевиків проти Чехо-Словаків.

ЛОНДОН, 15. червня. — Мадярські большевицькі війска прогнали Чехів на цілім фронті з полудневого підніжа Карпат, а дальше на захід по ріку Невтру, яка впливає до Дунаю.

Місто Прешбурґ, столиця Словаччини, находить ся в небезпеці. В Прешбурґу є одинока фабрика пороху, яка находить ся в руках Чехів. Чехи відчувають брак амуніції і їх положенє є грізне.

Карність серед чеських війск мала. Перехід значних війск чесько-словацьких на сторону мадярської червоної армії улекшив задачу Мадярів, яким вдало ся через здобутє міста Кошиць і долини Гернаду розділити чесько-словацькі війска від румунських.

Чехи переводять протинаступ.

ЖЕНЕВА, 16. червня. — Чеські війска під командою французького ґенерала Енрока розпочали протинаступ проти мадярських большевицьких війск і по десятьгодинній битві відзискали кілька сіл, як се доносить телеґрама з Праги.

В руки чеських жовнірів попали ся дві гармати, кілька машинових крісів і значна скількість амуніції.

Чесько-словацький міністер війни рішив побільшити армію на 14.000 офіцирів і 243.000 жовнірів.

В ШВАЙЦАРІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Анархістичні заворушеня в Ціріху.

ЖЕНЕВА, 16. червня. — Анархістичні заворушеня викликали в Ціріху великий переполох. Кільканайцять осіб убито. Товпа зробила напад на палату справедливости і спалила богато цінних архівів. Товпа робила зусиля взяти приступом вязницю.

Сильні відділи поліції дали кілька сальв в товпу. З товпи впали стріли на поліцію.

В ІРЛЯНДІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ґрафиню Маркевич засуджено на 4 місяці вязниці.

МЕЛЛОВ (Ірляндія), 17. червня. — Гр. Джорджіяна Маркевич, одна з провідників партії „Шін Фейн" і одинока женщина, вибрана послом до англійського парляменту, зістала нині засуджена на 4 місяці вязниці за підбурюванє населеня до заворушень, які мали місце 17. мая в пристани Корк. Ґрафиня мала намовляти купців, щоби бойкотували поліцію і мала брати участь в недозволених зборах в Корк.

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

МИР АБО НОВА ВІЙНА З НІМЕЧЧИНОЮ ЗА ТИЖДЕНЬ.

Секретар мирової конференції доручив німецькій делеґації новий мировий договір.

ПАРИЖ, 16. червня. — Мир або нова війна з Німеччиною за тиждень.

Таку програму проголосила головна рада мирової конференції. Відповідь на протипредложеня німецької делеґації вручив нині перед 7-мою годиною вечером секретар мирової конференції, П. Дутаста, німецькій мировій делеґації.

Голова німецької делеґації, ґр. Брокдорф-Ранцав, відїхав сейчас до Ваймару, де зібрані установчі збори ожидають відповіди мирової конференції. Разом з ним відїхав і цілий його штаб, зложений з 70 осіб. Спеціяльний поїзд прибуде завтра пополудни до Ваймару.

Коли до понеділка мирова конференція не одержить прихильної відповіди, у вівторок рано війска аліянтів розпічнуть дальший наступ в глиб Німеччини. Цілию наступу буде заняти Берлін і змусити Німеччину до підписаня мира, якого услівя будуть значно тяжші ніж теперішні.

АВСТРІЙСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ВРУЧИЛА МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ВІДПОВІДЬ НА МИРОВІ УСЛІВЯ.

ПАРИЖ, 17. червня. — Телеґрама з Базилеї доносить, що австрійські часописи оголосили телеґраму зі Ст. Жермен, в якій сказано, що голова австрійської мирової делеґації, др. Карло Реннер, вручив головній раді пятьох меморандум, уложене австрійськими делеґатами. В меморандум говорить ся, що несправедливий мир, який аліянти хочуть накинути Австрії, становить небезпеку для 4½ міліона австрійських Німців.

Др. Реннер заявив, що утворенє нових держав в серци Европи „витворить новий Балкан". В ноті звертаєть ся увагу аліянтів, що вони будуть відповідальні за поневоленє міліонів австрійських Німців, які мають бути віддані під чуже панованє. Др. Реннер висказує надію, що аліянти візьмуть під розвагу передівсім справу границь в Тиролю, полудневій Каринтії, Стирії і західній Угорщині.

Головна рада пятьох радила нині на пополудневім засіданю над прочими услівями австрійського договору.

Мирова конференція приймила на послуханю турецьких делеґатів.

ПАРИЖ, 17. червня. — Рада десятьох мирової конференції приймила нині в салі французького міністерства заграничних справ членів тупецької мирової делеґації. Турецька делеґація під проводом великого везира Дамада Феріда Паші прибула з Вокресон в товаристві французьких офіцирів.

Нарада тривала всього одну годину. Засіданє було тайнє. По замкненю засіданя турецькі делеґати повернули під військовою охороною назад до Вокресон.

Як довідують ся з мирових кругів, турецька делеґація предложила меморандум, в якім говорить ся, що турецький нарід пійшов до війни з аліянтами проти своєї волі. Турецька делеґація просить в нім дальше, щоби задержати цілість Туреччини. Як доносять, турецькі делеґати не є повновласниками Туреччини і вони будуть брати участь в засіданях в характері знавців турецької справи.

23 РІЖНИХ ВОЄН ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

„Ще не все проминуло", сказав Бонар Ло.

ЛОНДОН, 16. червня. — „Мирові услівя, предложені нині Німеччині, є останною відповідию аліянтів", заявив Ендрю Бонар Ло в палаті послів. Бонар Ло висказав надію, що Німеччина підпише мир.

„Німеччина мусить рішити ся в протягу пятьох днів. Вона мусить підписати, бо в противнім случаю розєм скінчив би ся. Мир мусить бути справедливий, але справедливий мир мусить бути строгий", заявив Бонар Ло.

Бонар Ло сказав, що після донесеня англійського головного штабу 23 ріжних воєн триває без перестанку дальше. „Ще не все проминуло. Через брак розсудку, незгоду серед аліянтів і через брак єдности аліянти можуть втратити не лище побіду, але й повну силу побіди, яку вони так дорого окупили", заявив Бонар Ло.

В АНҐЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 18, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

20.000 канадійських жовнірів в Анґлії збунтувало ся.

ЛОНДОН, 16. червня. — В таборі Вітлей збунтувало ся 20.000 канадійських жовнірів з причини, що їх доси не відослано до Канади.

Ворохобня тривала через кілька днів. Жовніри зрабували богато склепів і банків. В місті Тінтавн ще дотепер горить. Порозбивано каси і забрано богато дорогоцінностий. В банках найшли жовніри мало готівки, зате добре обловили ся в мешканях офіцирів. Богато кас, в яких находило ся споро готівки, доси не віднайдено. В таборі остало ся лише шість торговельних будинків. Жертвою огню впав також театр Ґаррісон, який містив поверх 2.000 місць.

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

Складайте жертви НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ

УСПІХ УКРАЇНСЬКОГО ПРОТЕСТАЦІЙНОГО ВІЧА.

Доси (до втірка) Канцелярія У. Н. Комітету в Ню Йорку одержала звіти із 70 міст в Злучених Державах, де Українці уладили дня 15. с. м. протестаційні віча, збори і демонстрації. Можна сподіватись, що з тих віч і зборів, які вже прислали звіти і з яких ще прийдуть звіти завтра, а найпізнійше в четвер (з дальших сторін), вислано кількасот протестаційних каблеґрам до американської урядової делеґації в Парижи і стількиж телеґрам до державного департаменту у Вашінґтоні.

Се є вже значний успіх і вказує, що Українці в Злучених Державах се велика і сильна зорґанізована громада, та що всі вони як один стають до оборони свого краю перед наїздом ворога-Ляха. Сей успіх вказує на незломну волю українського загалу, яка мусить побідити.

Сей могучий голос українського загалу з американської републики не може проминути безслідно. Він мусить бути вислуханий, бо то говорять сотки тисяч сьвідомих Українців і Українок родом з нападеного краю — з галицької України. Той голос се один протест разом з усім українським народом галицької України. Наші братя і сестри, нападені Ляхами в старім краю, можуть тільки протестувати через своїх представників в Парижи, або голосними демонстраціями проти ляцьких наїзників, **але американські Українці можуть всі безпосередно взяти участь в протесті і свій протест переслати там, де тепер рішають про будучі держави.**

І вони так зробили і їх могучий протест вже є в Парижи. Там вже знають від американської урядової делеґації, що цілий загал український в Злучених Державах як найрішучійше протестує проти ляцького нападу на їх старий край.

Докладний звіт протестаційного дня буде пересланий до Парижа і буде поданий в українських часописях.

* * *

Пишуть нам з деяких міст, що ще деякі українські громади, товариства, братства і сестрицтва не вислали в сю неділю своїх протестів, але хотять ще вислати.

Длятого отсим оголошуєть ся, що ті українські товариства, які не вислали своїх протестів в неділю, дня 15. с. м., **можуть і повинні вислати їх в сю неділю, дня 22. с. м. Їх протест ще не буде спізнений; власне буде в саму пору, бо тепер мирова конференція займаєть ся справою українсько-польської границі, яку Поляки хотіли би протягнути так, аби східна Галичина була під Польщею. Мирова конференція того домаганя не підпирає та обовязком американських Українців є показати перед мировою конференцією, яка є воля українського народу, а рівночасно вибяти Полякам найважнійший їх арґумент, а іменно збити їх брехню, що нібито Українці самі хотять належати під Польщу. Ті протести проти ляцького наїзду будуть найліпшим доказом проти ляцьких брехонь в Парижи.**

Хвиля тепер для тих протестів дуже важна.

І власне тому кожде українське товариство, хоч би найменьше, кожда українська парохія, братство, сестрицтво, Січ, спілка, клюб і т. д., котрі минулої неділі не вислали своїх протестаційних телеґрам, повинно сеї неділі радо жертвувати кільканайцять долярів на телеґрами і прилучитись до загального протесту та в той спосіб станути до помочі галицькій Україні.

Не повинно бути ані одного, хоч би найменьшого українського товариства в жаднім місті в Злучених Державах, яке би не запротестувало проти ляцького розбою. **В неділю, дня 22. с. м., ще кожде товариство має нагоду се зробити.**

В минулу неділю наприклад з Ню Йорку пійшло около трийцять каблеґрам до Парижа і телеґрам до Вашінґтону; з инших міст було по 10, 8, 5, і т. д. Многі українські товариства сей свій обовязок сповнили чесно, а сподіваємо ся, що і прочі в сю неділю сповнять його таксамо і з неділі **загальний звіт викаже яких 500 до 600 протестів, який буде могучим голосом соток тисяч американських Українців; протестом вільних людий проти ляцької неволі і засудом на ляцький розбій.**

Тож до діла!

В Ню Йорку, дня 17. червня 1919.

Український Народний Комітет в Зл. Д.

УКРАЇНСЬКІ ПРОТЕСТАЦІЙНІ ТЕЛЕҐРАМИ.

Отсе подаємо телеґрами, які повинні **в сю неділю, дня 22. с. м.,** вислати всі ті українські товариства, парохіяльні громади, братства, сестрицтва, Січи, спілки, клюби і т. д., **котрі не вислали** дня 15. с. м.

I.

Каблеґрама до американської урядової мирової делеґації в Парижи має звучати так:

AMERICAN PEACE DELEGATION,
Hotel de Crillon, Paris

Americans of Ukrainian origin and Ukrainians residing in ____________________ assembled at special meeting
(Подати місцевість).

unanimously protest against brutal invasion of Ukrainian East Galicia and other parts of Ukraine by imperialistic Poland and ask the Peace Conference to compel Poland to withdraw her armies from invaded territory.
________________ (Підписи предсідателя і секретаря).

II.

Телеґрама до державного департаменту у Вашінґтоні має звучати так:

DEPARTMENT OF STATE,
Washington, D. C.

Allow us to inform you that the following cable was sent to American Peace Delegation at Paris:

Americans of Ukrainian origin and Ukrainians residing in ____________________ assembled at special meeting
(Подати місцевість).

unanimously protest against brutal invasion of Ukrainian East Galicia and other parts of Ukraine by imperialistic Poland and ask the Peace Conference to compel Poland to withdraw her armies from invaded territory.
(Підписи предсідателя і секретаря і адреса секретаря).

Сі телеґрами треба надати в телеґрафічнім офісі в неділю, дня 22. с. м., а найпізнійше в понеділок, дня 23. с. м., рано.

III.

Опісля треба також сейчас повідомити про се Канцелярію У. Н. Комітету в Ню Йорку.

Повідомлене до У. Н. Комітету має звучати так:

До У. Н. Комітету в Ню Йорку.

В неділю, дня 22. с. м., відбуло ся в нашій місцевости:

Віч ....
Зборів ....
Нарад ....
Вислано телеґрам:
До Парижа ....
До Вашінґтону ....
Зібрано на Фонд оборони Галичини суму $....................
В .... дня .... 1919.

Адресувати так:

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE,
70 Fifth Avenue, Room 1008, New York City.

По одержаню всїх звітів на другий тиждень У. Н. Комітет вишле звіт про всї протести до президента Вілсона, до мирової конференції і української мирової делеґації.

Опісля докладний спис всїх тих товариств і орґанізацій, що вислали протестаційні телеґрами до Парижа і Вашінґтону, буде також поданий в українських часописях.

Український Народний Комітет в Зл. Д.

ПРОТЕСТАЦІЙНІ ВІЧА.

1. Сентрал Фолс, Р. Ай.

Тов. ім. Івана Франка, від. 93 У. Н. Союза мало збори, на котрих явили ся всі сьвідомі Українці. По виборі місцевого У. Н. Комітету ухвалено одноголосно вислати протест проти ляцького наїзду на українські землї. Відповідні телеґрами вислано тогосамого дня до Парижа і до Вашінґтону.

Збори заявились одноголосно за тим, аби всі товариства в Злучених Державах робили відповідні демонстрації проти ляцької орди. Покиньмо всї партійні роздори, а станьмо як один проти Ляха, бо лише разом зможемо щось корисного для добра України вчинити.

Тож до діла, Українці! Нехай на розказ У. Н. Комітету всї Українці в Злучених Державах зроблять демонстрації проти ляцької нахабности.

Просимо Головний У. Н. Комітет, аби він повідомив всї товариства в Америці, щоби вони разом зробили демонстрації. Коли не зможемо зробити се одного дня, то бодай в однім тижни, а тоді нас Американці пізнають, що ми є такий нарід, котрий не хоче терпіти ляцького ярма.

А Ви, Українці з Сентрал Фолс, станьте дружно в демонстраційні ряди тоді, коли одержимо на се дозвіл від міських властий в Провіденс, Р. Ай. Хвиля дуже важна і пекуча, тож треба нам рухати ся.

Комітет.

2. Філядельфія, Па.

I.

„Народе український! Ляшня немов татарва нищить Твій край, убиває Твоїх проводирів! Чи прийдеш на віче і запротестуєш проти насильства і гнету?"

Отсю відозву в чорних обвідках видав Український Н. Комітет в Філядельфії. Немов блискавицею рознесла ся вість і нарід почув, прибув як ніколи — величезна галя Метрополітен заповнилась. Повно народу, так що заледви одна 5-та часть сиділа, а для прочих забракло місця.

Хор Лисенка під проводом п. А. Ґели відспівав американський гимн, а президія У. Н. Комітету займила свої місця, а то: Т. Грицей, предс.; Ів. Боросевич, заст.; Р. Слободзян і М. Климко, секретарі.

Т. Грицей отворив віче вражаючою бесідою, висказуючи важність хвилї та що ми не зібрались, аби повитати Україну вільною, свобідною як сподівались, але з болем серця мусимо думати про сумну долю рідного краю, знищеного наїзниками.

Перший бесідник виступив о. М. Кінаш, парох катедральний. Його вражаючу, глибоко обдуману бесіду публика часто перeривала оплесками та окликами на адресу Ляхів, а бурливі оваційні оплески були признанем для Впр. Бесідника.

Впр. о. Кінаш говорив:

Свою Україну любіть,
Любіть її во время люте;
В останню, тяжку мінуту
За неї Господа молїть!...

Сумні, дуже сумні вісти дійшли до нас з рідного краю; вісти, що чорним смутком наповнили серця українського народу в Америці; вісти, що прямо розпукою огортають душу кождого з нас, — бо східна Галичина опинила ся вже в ляцьких руках!

Вража Ляшня мов татарва кинула ся на наш край, понищила міста і села, позамикала то попалила церкви, провідників народних масами вимордувала, а сьвящеників-патріотів запроторила по тюрмах. І так хижа птиця, польський орел на кровавім поли, повіває над українськими землями. Посіпаки в рогатих шапках ходять нині від села до села, від хати до хати і друть послідну сорочку з українського мужика на „одбудоване Польскі од моржа до моржа".

Неситі Ляхи-маґнати ломлять обітницю дану аліянтами на завішене оружа і силою відбивають українському народови в Галичині його рідну землю. Ляцькі зайди пляпують неволю для галицьких Українців, покликуючи ся в своїй безпримірній нахабности на „історичні права".

Що за фарисейство! Історичні права! Як колись-там Ляхи підступом і злодійським способом загарбали українські землї і крадене добро довгими лїтами держали, помимо протесту зі сторони Українців, то се у них називаєть ся „історичне право". Се злодійське право! А крадене добро є краденим, хотьби і по 500 лїтах!

Як Ляхи покликують ся на історичне право до України галицької, то на такесаме „історичне право" може покликувати ся Німець і до Познанщини.

Дати їм Шлеск — бо вони угля не мають; дайте їм Тустановичі, дайте їм Борислав, бо Ляхи нафти не мають! Алеж бо тісамі Ляхи не мають золотих майн, то може би вони зажадали від президента Вілсона, аби їм відступив копальні золота на Алящі?...

Хитруни собі з біса ті Ляшки. Хотіли задурити галицьких Українців „польською автономією" і ухвалюють на соймі одноголосно автономію для Українців, а за тиждень палять церкви, передових людий наших вимордовують, а сьвящеників-народовців по криміналах вязнять.

От маєш, брате, польську автономію, панську соймову ухвалу! Панове Ляхи! Не нас дурити автономією. Український нарід занадто добре знає ляцьку автономію, ще за часів Австрії, де кождий клаптик права треба було з горла їм дерти; а се-ж була, будь-що-будь німецька Австрія. Якого-ж то добра автономного можна сподівати ся в теперішній Польщі? Історія сьвідком, що Ляхи ніяких умов з Українцями не додержували, а навіть присяга, дана „гайдамакам", не зобовязувала; таксаме було би з тою славетною польською автономією для нас.

Як мирова конференція в Парижи думає собі, що українсько-польський спір можна залагодити в той спосіб, аби Польща взяла собі східну Галичину і дала Українцям відчіпне в виді автономії, то ся конференція грубо помиляєть ся. Українці ніколи не пристануть на автономію, бо східна Галичина є українська і мусить остати українською! Український нарід в обороні своєї прадідної землї буде так довго бороти ся, поки не поставить на своїм. Українців є два рази стільки що Поляків; український нарід ще двигнеть ся і певно пімстить ся на своїх кривдителях. Ще Україна справить Ляхам другі Жовті Води!

Та хотяй український нарід під сю пору переживає тяжкі часи, часи гірш татарського лихолїтя, то ми не тратьмо надії на красшу будучність і будьмо витривалі! Коби лиш кордони отворили ся, то американські Українці дадуть поміч своїм братам, а тоді доперва зачнеть ся кровава розправа з Ляшками! Та покищо ми повинні засипати мирову конференцію тисячами протестаційних телеґрам проти польського наїзду на українські землї. Тепер кожда днина дорога, тож ціла Америка повинна потрясти ся від наших віч, бо тут нам ані польський староста віча не замкне, ані комісар не розвяже, а мовчати в таке люте время і спокійно дивити ся з заложеними руками на то мордоване України, було би непрощеним народним гріхом!

Віча, протести і жертви в грошах — се наш сьвятий обовязок!

Гей, братя! Чи ви знаєте, що Поляки зібрали в самій Америці 10 міліонів на Польщу? А кілько в тім українського гроша?! Кілько ви самі зложили на будову Польщі, на карабіни, на кулї, на свою власну погибель! Не вірите? Зайдіть лише до польських шторів; зайдіть до польських сальонів, зайдіть до польських костелів... що там українського гроша.

Порахуйте, кілько то склепарі польські, кілько то польські сальоністи, кілько польські ксьондзи зложили з ваших гроший на фонд для відбудованя Польщі. А чи так повинно бути?

Орґанізуймо ся, будім в нашім народі національну сьвідомість, виробляймо карність, оминаймо чужих шторників, а попираймо своїх. Не тягайте ся по костелах, як маєте свої церкви. Уладжуймо віча, складаймо жертви на оборону рідного краю, а сим способом прийдемо з помочию нашим братам, поневоленим Ляхами.

Панове і братя! Як всї однодушно возьмемо ся до народної праці, як всї подамо собі руки, то не пропаде наша справа і ще Україна справить ся по козацьки з Ляхами! Часи рабства, часи неволї вже безповоротно минули; нині настали вже инші часи, нині вже инший сьвіт, нині всякий, хотьби найменший нарід вибиваєть ся на волю, тож і нам, Українцям, не пора вже вражому Ляхови служить... нам пора для України жить!

Після того Р. Слободзян відчитав резолюції в українській мові, котрі принято всїми голосами.

Резолюції в анґлійській мові в скороченю перечитав М. Климко, котрі переслано до Парижа і Вашінґтону. Резолюції рівнож принято без жадного протесту. Хор відспівав „Не пора Ляхови служить".

Другий бесідник виступив Р. Слободзян, котрий в довшій бесіді висказав, „культуру польських Гунів" від найдавнійших часів і сю страшну неволю, котру прийшло ся терпіти від братів Славян, так що днесь не боїмо ся тюрми ні ката, бо нам страшнійша тюрма у нашій хатї, неволя в рідній сторонї. Дальше бесідник висказав посьвяту нашого народу та взивав, що хоч не вільно нам на сїм місци збирати жертв, то кождий дістане ковертку від комітету і зможе зложити свою жертву чи то в товариствах чи на руки комітету.

Ся вражаюча бесіда була переривана гучними оплесками, потім хор і весь нарід відспівав „Ще не вмерла Україна".

Предсідатель Т. Грицей дякує учасникам за так гарне і примірне захованє, і знов хор відспівав „Далека Ти а близка нам" і нарід спокійно опустив галю.

Таксамо отсї філядельфійські громади та товариства вислали телеґрами до Парижа і Вашінґтону: „Провидїнє", „Америка", Парохія, Український Народний Комітет, Українська Громада в Найставн, Бр. св. Ґеорґія, Тов. Єдність, Братство св. Василія і Братство св. Володимира в Найставн.

Р. Слободзян,
М. Климко, секретарі.

II.

Минувшої неділї, 15. червня, відбуло ся тут віче, яке скликав місцевий Український Народний Комітет. Коли вже віче зістало заповіджене, нарід з великим настроєм ожидав хвилини, аби почути з уст своїх провідників, що дієть ся в сьвіті, а ще більше, аби запротестувати проти ляцької орди, яка наїхала на нашу рідну землицю. Настрій і одушевлене велике. В церкві богослужене кінчить ся о годині 11-тій. По богослуженю нарід збитою лавою тягнеть ся на галю. Старі, молоді, жінки і діти — всьо йде, аби своїм могутним голосом крикнути: Ляхи! Проч з української землї! **Шість тисяч Українців** заповняє галю; більше уже не було місця, длятого решта мусїла лишити ся на дворі і мусїла обійти ся смаком...

Та як би не кириня наших славних обдираційників, то можна би було взяти галю більшу; можна би було помістити других, що стояли на дворі; одним словом — можна би було ще грімкійший протест поставити. Але, як то кажуть, хто під ким яму копає, сам до неї впадає. Таксамо стало ся і з нашими обдираційниками. Їм треба було другого віча і вони собі позволили скликати його на годину 1-шу, таки тогосамого дня. Як відбуло ся федераційне віче, згадаю на кінци, а покищо розкажу Вам, дорогі читачі, про наше віче.

Десять мінут по 11-тій виходить наш многозаслужений патріот і предсідатель місцевого Народного Комітету, п. Теодор Грицей, і отвирає віче. Хор під управою п. Андрія Ґели відспівав американський гимн. По відспіваню гимну по короткій вступній промові, яку виголосив п. Теодор Грицей, а в якій пояснив про ціль віча, уділено голосу золотоустому бесідникови, о. Максимови Кінашови. Ціла галя залунала грімкими оплесками та вид появившого ся бесідника. Коротко а ясно змалював наш дорогий парох теперішну хвилю в нашім старім краю, розказав про безличний наїзд Ляхів на нашу землицю, про морди, яких допускаєть ся ляцька орда на наших братах селянах, на старцях, жінках, ба навіть на дітях. Три чверти години говорив бесідник, а все слухало з увагою; навіть федераційники і большевики не могли наслухати ся промови бесідника. По скінченю промови шістьтисячна маса народу гукнула грімкими оплесками.

Опісля хор відспівав пісню „Не пора", а посім забрав слово п. Роман Слободзян. Бесіда п. Слободзяна була також дуже палка і перeймаюча, тож і її нагороджено грімкими оплесками. Перед бесідою Слободзяна відчитано резолюції і телеґрами, які вислано таки тогосамого дня до Вашінґтону і до Парижа на руки президента Вілсона.

Та культура большевицька не спить. В часї відчитуваня резолюцій щось просить о голос і щось зачало дзявкати. Чути голос, а особи аніруш не годен добачити. Нарештї добачили. То пан Штифан Штоґрин, голова (мабуть без голови) обдираційного комітету, вносить додаткову резолюцію, аби пан Грицей викинув зі свого офісу Матір Божу з польським підписом. Яка се звязь з вічем? Яку звязь з протестом проти наїзду ляцького на нашу землицю має образ Матери Божої у п. Грицея, чи в мене, чи в кого иншого? То вже може вияснить сам „товариш" Штифан на своїм вічу о 1-шій годинї — подумав собі неодин.

Жертв не збирало ся, бо в неділю збирати жертв у Філядельфії не вільно. Роздано натомісць ковертки, і наш жертволюбивий нарід їх наповнить та зверне у призначене місце.

На закінчене віча хор відспівав „Ще не вмерла Україна", а опісля п. Теодор Грицей, предсідатель віча, подякував зібраним, і одні рушили домів, а другі на друге віче. По хвилї і там галя заповнилась по береги. Наші люди пійшли, аби побачити подвиги нашої обдирації, а ще більше — побачити „славного героя", як то він буде там примащувати та їздити по хребтах Ядловських, Підгорецьких, Грицеїв і взагалі живучих і неживучих наших щирих робітників. Та не довелось, бо стало ся чудо. Власне та Мати Божа видно покарала, про яку згадав „товариш" Штифан.

Отвираєть ся віче. Нарід замісць слухати вступних дурниць, які хотїв зачати говорити „товариш" Штифан, вибирає предсїдателем віча п. Івана Артимовича, і починаєть ся „обдираційна культура". Штифан кричить, пінить ся, копає ногами, але ніхто слухати його не хоче. Нарештї взяли нашого Штіфа, знесли з естради, добре перетріпали, копнули в потрібне місце і забрали в безпечне місце під охороною палки. Навіть самі большевики кричали, що то „Матка Боска" покарала.

Нарештї десь зявив ся „герой". Вбігає на салю тай на естраду і дальше до предсїдателя віча, з погрозою. Та предсїдатель справив ся коротко: показав двері, а опісля поліція розігнала віче.

„Герой" зібрав свою кліку, запровадив до салї Тов. Українських Горожан і зачинає відчит. Та і тут не доїхав до кінця, як хотїв, бо і тут маленька перешкода. Та хай би його там, аби хоть той відчит був відчитом. Говорив він про большевизм, соціялізм і инші „ізми", аж на останку грим: Підгорецький, Ядловський, Лотоцький і попи — гниль і лїнивці. Наліпив, наплїв цілу копицю дурниць, так що годї було собі здати справу, чи то говорить людина з розумом здоровим чи людина з розумом трохи скривленим.

Сьвященство то лїнь, Підгорецький звичайний собі циган, Ядловський такийсамий, а Лотоцький ще гірший. Коли вже „пан товариш герой" скінчив свою бесіду, слідували формальні запити.

Перший прийшов із запитом п. Андрій Шостак і запитав „шановного прелеґента", длячого він плюгавить невинних і заслужених людий, а дотого людий на салї неприсутних, які не мають спромоги боронити ся перед огидними і злобними нападами? Длячого плюгавить сьвященство, котре найбільше працює для справи народної; таж уже яко син сьвященика він не повинен би в такий спосіб поступати. Чиж ваш тато, стриї і шваґер також зачисляють ся до тих лїнивців? Чому нападаєте невинно на п. Ядловського, о. Підгорецького і других, котрі, як знаєте, є каменярами українськими, котрі вже десятки лїт тяжко працюють для справи української, а також і для вас самих працювали тяжко і збирали гріш тут в Америці, аби вас викупити з ляцької тюрми? Таж ті люди для вашої справи напрацювали ся також найбільше. А дальше, чи була би нюйорська Україна на тїм степени, що нині вона є, як би не о. Підгорецький? Закидаєте лїнь сьвященикам, а чого ви гніваєтесь, як сьвященики прикладають своїх рук до роботи народної, та говорите, що попа не треба, нехай іде до престола, від народної роботи попам руки проч? Колиж ви говорите вже про попівську лїнь, то чому ви, пане, не згадаєте про лїнь ваших найблизших однодумців і кревняків, як „панове" Ревюки, Цеглинські і инші. Скажіть, пане! Або що ви доброго зробили для американської України? Таж як хтось є лїнивим, то трафить ся лїнюх між всякими людьми, але пощо шкалюєте людий невинних і найбільше заслужених? Як довго ви будете робити відчити на хребтах невинних людий? Знаєте, добродію, я з вами більше не хочу говорити, — сказав п. Андрій Шостак — але прийде ще хвиля, що поговоримо ще більше, та будьте певні, що буде цїлком зле.

Пан „герой" почервонїв як бурачок, не відповів нічого, тільки запитав о імя і назвиско п. А. Шостака, і сказав, що перший раз його видить. Однак п. Шостак витолкував, що „героя" він видить уже більше ніж 14 лїт.

Так то відбуло ся віче обдираційне, а з ним здаєть ся пропаде і сама обдирація, що дай Боже!

Українець.

КЛИЧ ДО УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ.

(Допись з Ормрод, Па.).

„Перед кількома днями прийшла до нас тут в Америці дуже сумна вістка, а именно те, що наша рідна, кровю пересякла Україна, дістала ся знову в пазурі ляцьких орд, вшехпольських Гунів. Ся сумна вістка подразнила до крайности нерви кождого щирого Українця і Українки. Кождий рад би хоч в части відімстити ся на своїм страшнім відвічнім гнобители.

Кождий з нас тут в Америці тямить добре ляцьке ярмо і вшехпольське пановане в нашім рідним краю, отже тепер не можемо ніяк сего занедбати. Прийшов час, аби і ми якраз тепер станули до боротьби проти наших ворогів; або тепер, або ніколи! Кождий з нас, що пережив хоч в части ляцьке ярмо в Галичині, не дасть ся тепер заманити назад в ту лапку, яку наставили польські ґрафи, пани і підпанки.

Наші рідні братя в старім краю борять ся проти польських наїзників, житє своє віддають за волю рідної України, за висвободжене з ляцького ярма, бо тямлять вони ще добре ті криваві вибори галицькі до австрійських парляментів, в котрих вони понесли житє в жертву, як Стасюки, Каганці; а дальше на львівськім університеті приносить в жертву своє житє молодий український герой, А. Коцко. Український нарід сего пятна, виритого на нїм Ляхами, ніколи не забуде, а відплатить ся хоч в части.

А тепер ляцькі орди убивають не тільки наших братів, тих, котрі з оружем стали до боротьби за волю неньки України, але убивають немічних старців, безборонних жінок і малих дітий, замикають наші матери-церкви і вбивають нашу інтелїґенцію.

А що-ж ми, братя: чи маємо замовчати на се і дивити ся байдужно на недолю нашого рідного краю? Нї, і ще раз нї! Се була би ганьба для нас; наші вороги висьміялиб ся колись з нас. Нї, братя Українці і Українки! Не занедбуймо сеї справи, яка є рішаючою для нас. Або волю здобути, або в дома не бути! Скликуймо віча, збори, наради, шлїм протести до мирової конференції в Парижи і до американського міністерства заграничних справ у Вашінґтоні, складаймо і збираймо як найбільше щедрих жертв на оборону Галичини, даймо про себе чути, що ми живем і що ми не спустимось на ласку і неласку других народів, але що ми собі самі потрафимо виборoти красшу долю і волю Україні і назвати себе панами на своїй рідній земли. Нехай Ляхи нас не очернюють перед сьвітом, що ми ще нарід незрілий і не зуміємо самі собою правити. Нехай вони се лишать, бо ми можемо пізнати дуже скоро їх правлїне в Галичині по польських дорогах. А коли ми будемо самі собою правити, то Поляків до себе просити не будемо.

А тепер проч, ляцька ордо, з нашої землї! Проч вшехпольське пановане! Хай живе Українська Народна Република! Хай живе Независима Українська Держава! Хай золотом процвитає наша дорога Україна! Хай живе Український Народний Комітет в Злучених Державах Америки!

Василь Романів.

ПИСЬМО З БРАЗИЛІЇ.

Звіт про зїзд Українців для установленя Української Народної Ради в Бразилії.

Дня 27-го і 28-го цьвітня сего року зібрало ся 91 представителів з ріжних місцевостий, які репрезентували 866 родин українських з Парани, в домі товариства ім. Тараса Шевченка в Дорізоні, пров. Парана, Бразилія, для установленя Української Народної Ради в Бразилії, котрих імена є вписані в книзі актів, а котрих з огляду на брак місця не наводжу.

По відправленю Служби Божої в церкві св. Михаїла на Серра де Тіґре о. Павлом Петрицьким зібрані удались о 3-тій годині до дому тов. ім. Тараса Шевченка, де по відчитаню протоколу зі зборів приготовавчих приступлено до вибору заряду.

Одноголосно принято заряд, вибраний на зборах приготовавчих, які мали місце 16. лютого, отже: Никола Федюк, голова; Антін Фірман, заст. голови; Григорій Кучиньский, секр.; Михайло Бабірецький, заст. секрет.; Максим Шафранський, касієр; Микита Булик і Антін Трач, члени.

З огляду на брак часописи („Праця" тоді не виходила) постановлено наразі видати літографічний звіт про зїзд і розіслати до слідуючих комітетових по 10 примірників: Максим Когут, Іпіранґа; Павло Стареправо, Марцеліна; Павло Личаковський, Іраті; Константин Одрецький, Ребовсас; Яцко Бурко, Рошо Роіз; Григорій Кучинський, Дорізон; о. Омелян Ананевич, Вера Ґварані, Андрій Любий, Порто Уніон; Олекса Шаравара, Антоніо Кандідо; Іван Білінський, Нова Ґаліція; Пилип Бако, Жанґада; о. Іван Михальчук, Антоніо Олінто; Евстахій Прокопяк, в Люцені; о. Клим Бжуховський, Ірацема; оо. Ч. С. В. В., Прудентополіс; Михайло Іванків, Прудентополіс; о. Петро Осімчук, в Івагі; Григорій Кизаня, Івагі; Павло Шульган, Ітапара; Данило Потоцький і Іван Кучма, Марешаль Маллет; Павло Ричицький, Баррафея-Ріо Кляро; Захарко Повідайко, Каразініо; Ілько Стельмащук, Круз Машадо; Микола Марцінків, Трес Баррас; Михайло Колодій, Трес Баррас; Дмитро Іванків, Віля Амерікана; Іван Колодій, Сан Павльо. Просить ся тих пп. комітетових о роздачу тих звітів межи знакомими.

(Увага: Через 3-дневне опізнене поїзду з полудня не прибули на зїзд Українці з околиці Порто Уніон).

Відтак відчитано ріжні реферати, телеґрами Українців з Івагі, листи пп. Іванкових і п. Білінського, і піддано під голосоване внесеня, з яких деякі відкинено, а принято слідуючі:

1. Українська Народна Рада в Бразилії має за головну ціль, без ріжниць партій і переконань, збирати датки межи Українцями в Бразилії і пересилати зібрані гроші Українській Народній Раді в Парижи, яко грошеву допомогу тій Раді, бо на ній лежить весь тягар всіх справ українських, як то: оборони Галичини, Буковини, Прикарпатської Руси, Холмщини і Підляша.

2. У. Н. Р. в Бразилії буде сама при всіх нагодах уживати слова „Україна" і „Українець" і звернеть ся до всіх сьвященників, комітетових і приватних осіб з просьбою, щоби уживали при всяких нагодах лише слова „Україна" і „Українець", замісць „Русин", „Галичан" або „Австрієць", а то для зпопуляризованя межи Бразилійцями слів „Україна" і „Українець".

3. У. Н. Р. в Бразилії взиває і просить всіх комітетових, аби як найскорше старали ся збирати складки, згадані в першім внесеню.

4. У. Н. Р. в Бразилії звернеть ся телеграфічно до президента републики Злучених Станів (провінцій) в Бразилії, в імени 100-тисячного народу українського в Бразилії, з просьбою, аби він передав президентови бразилійської мирової делеґації в Парижи, щоби сей порозумів ся з Українською Народною Радою в Парижи, та заступив ся за справедливими жаданями України, в котрій то телеґрамі зверне увагу на се, що відмова збіжа і поживи через Українців була одною з найважнійших причин закінченя війни з Німцями.

5. У. Н. Р. в Бразилії просить всіх висше означених комітетових, аби завязали межи Українцями в своїх місцевостях льокальні комітети, в той спосіб, щоби як найскорше могли бути переслані звіти Укр. Нар. Раді в Бразилії, і просить о подане вибраних членів та списку Українців з їх околиць.

6. У. Н. Р. в Бразилії вишле в українській, бразилійській і анґлійській мові слідуючу заяву до У. Н. Р. в Парижи, зглядно до бразилійської і американської мирової делеґації в Парижи:

Укр. Нар. Рада в Бразилії, яка заступає поверх 100-тисячне українське населене в Бразилії, висказує слідуючі бажаня 40 міліонів Українців:

Щоби українська етноґрафічна територія була збережена яко одна неподільна цілість.

Щоби вона обіймала всі землі, які давнійше були частями Росії й Австро-Угорщини, в яких жиє український нарід, а зокрема східну Галичину (на заході по ріку Сян), яка є етноґрафічно й історично українською територією.

Щоби польські заборчі армії, вислані польськими імперіялістами для забору українських міст Львова і Перемишля, сейчас усунено з українських земель.

Щоб Україна дістала змогу охороняти себе перед знищенєм, яке їй несе наїзд московських большевиків, через усунене польської військової небезпеки на її західних границях і через признане українського народного правительства союзними державами.

Щоб український нарід дістав під прихильним проводом і за приязною помочию союзних держав свобідну нагоду самоозначеня і зорґанізованя тривкого народного правліня на демократичних засадах, і щоб український нарід в той спосіб мав змогу, яко вільна держава, вступити в дипльоматичні й економічні зносини з союзними державами.

7. Постановлено, щоби для скоршого порозуміня занялись перепискою, висланєм гроший і взагалі представительством Української Народної Ради слідуючі Українці, мешкаючі в Куритибі: Никола Федюк, яко голова; Михайло Бабірецький, яко його заступник; Іван Юда, яко секретар; Гаврило Рева, яко касієр.

8. Поручено голові поробити потрібні кроки у бразилійського правительства, щоб Українська Народна Рада в Бразилії була признана яко представительство Української Републики і Українців замешкалих в Бразилії, аж до установленя і признаня сьвітом независимої і вільної України.

Відтак голова Никола Федюк заявив, що о. Клим Бжуховський, Ч. С. В. В., в листі приватнім заявив, що уважає на часі організацію У. Н. Р. і що о. Я. Коцоловський, також Ч. С. В. В., рівнож одобрив організацію; жалували однак, що було замало часу до приготованя віча і що їх занятя не позволять їм в так короткім часі приступити до діла, радячи відложити зїзд на пізнійше. Присутні однак рішили, що уважають сей зїзд за установляючий з огляду на розходи, які лучше призначити на грошеву допомогу для народних цілий, ніж на нові подорожі.

Після того приступлено до збираня складок, які принесли 537$000 (мільрейсів) після спису поіменного і з продажи відзнак 115$000 — разом 652$000.

Голова повідомив присутних, що дня 25. цьвітня відіслав Українській Народній Раді в Парижи 430$000, зібраних за старанєм Українця п. Павла Личаковського на кольонії Іраті 330$000, і 100$000, які жертвував він, голова. Дотепер зібрано отже 1.082$000. (По запротоколованю прибуло ще 45$000; загальна сума складок винесла разом 1.127$000).

Дасть Бог, другі жертви послідують тим, і по силам поможемо добрій справі.

Присутні постановили місячно після сил складати жертви на руки комітетових, а сі жертви мають ся пересилати Українській Народній Раді в Парижи, яко грошеву допомогу.

На закінчене п. Михайло Бабірецький поставив внесене, щоби в акті сего зїзду запротоколовано, що Українська Народна Рада в Бразилії витає Українську Републику, витає Директоріят У. Н. Р. в Києві, витає побідні війска українські, які борять ся за злуку східної Галичини, Прикарпатської Руси і всіх земель українських, витає Українську Народну Раду в Парижи (загальне „славно").

Відспівано відтак „Вже воскресла Україна", „Не пора" і инші українські пісні.

Голова подякував присутним за появу на вічу, попросив о як найсильнійшу пропаґанду в українській справі, звернув увагу, що час занехати незгоди та непорозуміня партійні, а навіть і особисті, що присутні приняли грімким „славно". Відтак голова заявив, що уважає нинішний день за велике народне сьвято, і на тім закінчив віче.

Складки на фонд для оборони Галичини (переслано У. Н. Раді в Парижи).

На руки п. Павла Личаковського зложено в Іраті: 3 парастасу 18.000; Павло Личаковський 40.000; Микита Дзюра 15.000; Гаврило Єдиак, Василь Недопитальський, Василь Проць, Михайло Рукицький, Василь Процик і Михайло Пасєчний по 10.000; Іван Стодільний, Григорій Чмола, Михайло Гикавий, Петро Никитин, Григорій Міхкота, Іван Гороховський, Іван Телічка, Мих. Роск. Дмитро Приймак, Теодор Дерворіз, Антін Гринюк, Іван Семків, Йосиф Церковнюк, Кароль Бжевіна, Андрій Богушевський, Теодор Швайчук і Михайло Горбань по 5.000; Мих. Швайчук, Іван Недопитальський і Іван Підківка по 4.000; Іван Лукавий, Петро Рудняк, Петро Гикавий, Василь Дерворіз, Юрко Лукавий і Семко Груховський по 3.000; Гаврило Киселевич, Стефан Гикавий, Михайло Палюга, Пилип Білоус, Василь Ільчишин, Василь Стружак, Анна Церковнюк, Александер Весолович, Іван Микитин, Никола Резнюк, Гнат Мазепа, Никола Гикавий, Іван Білоус (Пініо), Андрій Ільницький, Іван Лідик, Данило Чмола, Семен Стахів, Франко Боронь, Тимко Палюга і Іван Почапський по 2.000; Лесь Баранюк, Петро Гапяк, Теодор Криса, Кирило Коробка, Іван Білоус (Линія В), Вільгельм Кельм, Іван Франк, Андрій Стефанишин, Параныка Приймак, Павло Чмола, Павло Пастух, Василь Приймак, Олекса Весолович, Василь Волович, Лесь Роск і Михайло Щербій по 1.000. З міста Іраті: Дмитро Ярема 1.200, Володимир Козакевич 5.000, Катерина Козакевич 2.000, Лука Рудняк 1.000, Дмитро Верис 2.000, Марія Верис 2.000, Михайло Волонюх 1.000, Яким Демчук 1.500, Василь Дячук 5.000, Микита Доняк 5.300 — разом 330.000. Від Николи Федюка для У. Н. Р. в Парижи яко грошеву допомогу 100.000 (25|4|19 вислано через французько-італійський банк франків 651.51 або мілів 430.000.

Датки на грошеву допомогу для У. Н. Р. в Парижи.

На зїзді в Дорізоні зібрано: З продажи зент 115.000; о. Павло Петрицький, Антін Фірман і Михайло Бабірецький по 50.000; Микита Булик, Максим Шафранський, Захарко Повідайко, Григорій Кучинський, Іван Настасюк і Михаліна Фірман по 20.000; Данило Потоцький, Василь Яворський, Іван Кучма, Іван Оліпський, Іван Іваськів, Дмитро Татара, Стефан Божик, Іван і Петро Повідайко, Максим Жолондек, Антін Трач, Дмитро Бузько, Стефан Мормельц, Ельвіра і Аннїта Шафранська, Марія Фірман і Стефан Бузько по 10.000; Сенько Любий, Дмитро Груба, Петро Божик, Іван Багнюк, Михайло Могильський, Демко Могильський, Софрон і Никола Стельмащук, Теодор-Ханейко, Петро Булик, Іван Куліч, Андрій Пухевич, Гринь Божик, Павло Чорнобай, Іван Іващишин, Андрій Багнюк, Іван Ханейко, Павліна, Павло і Петро Фірман по 5.000; Яким Мандзіроха 3.000; Петро Шафранський, Никола Винар, Михайло Недїля, Михайло Яцків, Юрко Козючик, Пилип Франків, Семен Миляк, Михайло Козючик, Никола Франків, Петро Булик (син Микити), Параныка Багнюк, Никола Лис, Анна Багнюк, Дмитро Буя і Іван Багнюк (Філько) по 2.000; Лупь Ханейко, Володимир Небільський, Іван Демцюх, Іван Гіль, Іван Груба, Іван Дубчак (Демчук), Вартоломій Пісецький, Гринь Кмета і Василь Груба по 1.000. Дня 2|5|19 вислано через французько-італійський банк до У. Н. Ради в Парижи франків 1.106.34, або мілів 697.000. Дотепер разом зложено і вислано франків 1.757.85, або мілів 1.127$000. Крім того брат голови У. Н. Р. в Бразилії, п. Ісидор Федюк, покрив слідуючі розходи: Телеграма до У. Н. Ради в Парижи 63.400, книжка і папір 9.000, телеграми в справах У. Н. Р. в Бразилії 7.700, телеграма до президента Бразилії 12.800 — разом 92.900.

Куритиба, в маю 1919 р.

Никола Федюк,
голова Укр. Нар. Ради
в Бразилії.

(Av. Vicente Machado—19—Coritiba).

Позір! Деякі Українці з Бразилії звернули мені увагу, що Українці з Північної Америки вислали своїх делеґатів до Парижа і запитують ся, чи і нам би не вислати хотяй одного, щоби особисто звертав увагу бразилійських і португальських делеґатів на мировій конференції на справи України. Запитують також, чи я не поїхав би.

Дуже радо поїхав би, та на то треба мати уповажнене від більшости Українців з Бразилії і пашпорт від У. Н. Ради в Бразилії.

Щоби У. Н. Р. в Бразилії могла яко така функціонувати, треба осягнути від тутешного правительства признане Ради. Длятого прошу о надіслане на мої руки отсеї заяви (тут слідує текст відповідного письма в мові бразилійській, яке мають ся вислати до бразилійського міністра заграничних справ).

Наша ґазета є присьвячена робітничій справі. Доля та судьба нашого робітника лежить нам на серци передівсім. Не дбаєм о зиск; тільки о твоє добро, мученику праці! — Пренумеруйте „Свободу"! („Свобода", число 1-ше, 15. вересня 1893).

К. Вишевич.

УКРАЇНСЬКЕ ПИТАНЄ. РОСІЯ Й АЛІЯНТИ.

(Дальше).

7. Берестейський мир, прихід Німців на Україну і протиукраїнська пропаґанда.

В той час Центральна Рада вспіла завершити почате раньше діло — заключила в Берестю мир з центральними державами. А що сили Ради були недостаточні, щоби прогнати полки большевиків з України і освободити рідну землю від терору і голоду, їй було потрібно дістати поміч відкиненебудь із заграниці. Хто-ж, крім центральних держав, міг дати Раді поміч? Зрозуміло, що треба було звернути ся до них. Німецькі й австрійські війска запрошено під услівем, що вони не будуть мішати ся до внутрішних справ України, причім у нагороду за поміч Центральна Рада обовязала ся кормити сї війска і продати Німеччині й Австрії відповідну скількість збіжа і цукру.

Піддержувані Німцями, українські війска почали похід проти большевиків, котрі можуть бороти ся лише тоді, коли їх тисячі стоять проти десяток, однак при рівній скількости сил не можуть вдержати ся проти дійсних війск. З початку відступ, а відтак безпорядкова утеча освободили Україну від чужинців і вернули їй своє національне правительство. Большевицьке правительство, котре, бачучи свою безсильність і маючи в своїм складі декілька українських фантастів з недоучивших ся молодців, хотіло приняти українське обличе, але не стрінуло ані в одній з українських партій, навіть крайних лівих, жадних симпатій, — при першім слуху про зближенє до Києва українських війск під командою талановитого вожда, патріота Петлюри, утікло з Києва в Харків, а відти в Московщину. Українські війска разом з німецькими, а за ними Центральна Рада, вступили в Київ і привернули порядок і безпечність.

Як же привитала русска суспільність їх, збавителів від большевицького терору і голоду? — З тою злобою, з тою неприязнию, як і передтим. Таки зараз почали ся інсинуації задля приходу німецьких війск, продажи Німеччині збіжа і т. п. Проти поважаного всею Україною президента Центральної Ради, професора Грушевського, коли він виходив з панахиди по умерший підчас большевицького нападу матери, післана русскою суспільностию женщина позволила собі на демонстрацію, і лише арештованєм її удало ся вирвати її з рук розгніваних Українців, присутних на панахиді. Між нарід почали розїзджати ся русскі аґітатори, які говорили, що Українці привели ворогів Німців длятого, щоби позбавити селян збіжа. Колиж однак тим русским говорило ся, що Німці можуть пійти, вони попадали в страх, заявляючи, що тоді прийдуть большевики і не оставлять каменя на камени. Загалом кажучи, відношенє русскої суспільности до Української Центральної Ради і Німців робило враженє маячні божевільного.

Се однак не представляло ся так. Для Москалів і ренеґатів добрі усї средства, коли потрібно зробити якунебудь погань Україні. Викликуючи нарід проти Німців, вони в тойсам час кокетували з тими Німцями, заводили з ними знакомства, впевняли їх, що жадної української національности нема, і т. д. Та аґітація не мала би ніякого результату, коли би на жаль в Центральній Раді не грала найбільшої ролї партія соціялістів революціонерів, котра усунула на бік людий більше умірених поглядів. Чому так було, се вимагає деяких пояснень.

(Дальше буде).

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Михаїла, від. 55, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня, о годині 2.30 пополудни, в чеській гали. Обовязком кождого члена явити ся на означений час. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. Контрольна комісія здасть піврічне справоздане. — П. С., секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Бр. св. Ґеоргія, від. 239, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня, точно о годині 1-шій пополудни, в домі У. А. Горожан, 822 Н. Франклін ул. Кождий член має явити ся, бо є важні справи до полагодженя. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки, бо в противнім разї будуть суспендовані. Котрий член не явить ся на тім мітінґу, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Контрольна комісія має здати піврічне справоздане. Просить ся всїх тих, котрі ще доси не належать до жадної української орґанізації, нехай прийдуть на наш мітінґ, а ми приймемо їх радо до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — І. Жмутин, предс.; І. Береза, кас.; І. Сорока, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подаєть ся до відома всїм членам тов. „Єдність", від. 163, що піврічний мітінґ відбудеть ся в суботу, 21. червня б. р., точно о годині 7.30 вечер, в гали п. Лашковича під числом 1013 Н. 3-та ул. Всї члени мають на сей мітінґ явити ся, бо є важні справи до полагодженя. Кождий член повинен привести зі собою бодай одного нового члена до товариства і до У. Н. Союза. То товариства приймаєть ся нових членів без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрий член на тім мітінґу не явить ся і не вирівнає своєї вкладки, буде суспендований. — Н. Волос, писар.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 330, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня, о 12-тій годині в полудне, в гали Народного Дому. Котрий член не прийде на сей мітінґ, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки, бо в противнім разї будуть суспендовані. — І. Конікевич, предс.; І. Колоковський, кас.; С. Лилик, секр.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Сестрицтво „Любов", від. 37, повідомляє всї свої місцеві і позамісцеві члениці, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня, о годині 2-гій пополудни, в гали Лютвина при ул. Фронт і Савт Парк. На сей мітінґ мають явити ся всї члениці, бо будуть дуже важні справи до полагодженя. Неявивша ся члениця заплатить кару після ухвали сестрицтва. — А. Моґила, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Подаєть ся до відома, що піврічний мітінґ тов. „Зап. Січ", від. 347, відбудеть ся в неділю, 22. червня с. р. На сїм мітінґу будеть ся принимати нових членів до товариства і до У. Н. Союза після статута. Неявивший ся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Г. Замойський, предс.; Т. Ковальський, кас.; Ю. Годяк, секр.

КОГУС, Н. Й. Бр. св. Петра і Павла, від. 57, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 22. червня, о годині 1.30 пополудни, в гали парафіяльній. Кождий член має явити ся, бо є важні справи до полагодженя. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки, бо в противнім разї можуть бути суспендовані. Котрий член не явить ся на тім мітінґу, заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Контрольна комісія має здати піврічне справоздане. Просить ся всїх тих, котрі ще доси не належать до жадної орґанізації, нехай прийдуть на наш мітінґ, а ми їх радо приймемо до братства і до У. Н. Союза після статута. — С. Слободзян, секр.

ПОКЛИК І ПРОТЕСТ З САВТПОРТ, КОНН.

Читаємо нераз в розмаїтих часописях, що границя України має бути по ріку Сян. Тут є велика похибка і тому ми, Українці зпоза ріки Сяну, підносимо голос, що ми є також Українці і що ми ніколи не зголимо ся бути прилученими до Польщі, бо ми з роду козацького, а не жадні Ляхи, і ніхто не сьміє нас запродувати як худобу Ляхам, відвічним нашим ворогам.

Проклятє тому, хто би нас сьмів відлучати від неньки України!

Отже ріка Сян не є жадною границею, але чисто українською рікою і в ріці Сяні Лях не сьміє ловити рибу, а як зловить і зїсть, то лопне як вош під ходаком, бо тая риба, хоч добра і смачна, але тільки для всїх Українців, а ти, Ляшку, уважай!...

Ми отсим накликуємо всїх Українців і Українки до орґанізації, бо орґанізація то сила, якої ніхто зломити не зможе.

В неділю, 22. червня б. р., відбудеть ся велика нарада на фармі Михайла Ваната в Савтпорт, Конн., точно о 2-гій годині пополудни, де будемо принимати нових членів за половину вступного до нашого відділу, а до У. Н. Союза після статута. Заложимо також новий відділ „Січи" і виберемо атаманом Юрка Ґоґоля, котрий, як прийде пора, гляне сьміло Ляхови в очи, але в той час, Ляшку, не схочеть ся тобі Львова, Перемишля і инших українських міст. В той час тобі буде затісно і загорячо навіть в самій Варшаві...

Отже явіть ся всї на тих нарадах, а хто би не прийшов, той най не називає себе Українцем, але ворогом України. Ганьба йому, бо ляцька орда допче нашу націю, ганьбить нашу віру, наші церкви, наше сьвященство і прагне нашої заглади. Алеж чекай, Ляху, ми встанемо всї і будемо чекати слушної пори, а як та пора прийде, то ти засмакуєш українського козацького пястука!

Петро Ґоґоль,
секр. тов. ім. Т. Шевченка, від. 89 У. Н. С., в Савтпорт, Конн.

WEST RUSSIA ASKS SUPPORT.

NEW NATIONS WANT AID IN STEMMING SPREAD OF BOLSHEVISM.

Recognition of their independence, moral support in launching their new governments and protection against the Poles while they are stemming the tide of bolshevism were asked of the American government yesterday by a delegation from the newly formed states on the western border of Russia which called upon Acting Secretary of State Polk. Mr. Polk promised to transmit a statement of the delegation's objects to the American peace delegates in Paris.

The delegation was composed of Vincent F. Jankus, W. J. Vinik and Jonas Zilius, representing the Lithuanians; Vladimir B. Lototsky, the Ukrainians; John J. Kalnin, the Letts, and Ivan Narodny, the Esthonians. They presented resolutions adopted recently in New York appealing for recognition on the ground that their conception of democratic government was far more advanced than the Russian and that a republican league of these four states would form a natural wall against any bolshevist or imperialistic menace sweeping westward from Russia.

(*Washington Post*, June 6, 1919.)

ПОСТІЙНА БОРБА.

В люськім тїлї ведеть ся безнастанна борба межи зародками хоріб, котрі вникають до тїла і межи білими тїлцями в крови, котрі борють ся з немочию, щоби чоловіка від неї охоронити. Хто має добру кров, той скорше поборе і успішнійше прожене хоробу з тїла. Слаба кров не може тому подужати хоробам. Босакове Лїчниче Гірке Вино чистить і збогачує кров, додає смаку до їди, управильнює ділане орґанів травленя і так помагає перемагати недугу. Слабі, утлі та блїди люди, мущини і женщини найдуть в нїм кріпителя який їм буде хосенним. Наколиб Ви не могли у Вашій місцевости його купити, пишіть на адресу:

MICHAEL BOSAK CO.,
434 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Цїна всюди однакова: 1 фляшка $1.25, 6 фляшок $6.50, а 12 фляшок $12.00. Памятати треба, що се Гірке Вино є правдиве і маєсь його уживати після припису. (Огол.)

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

Дальші жертви зложили отсі добродії:

530. Савт Дірфілд, Масс. На руки і на поклик Івана Журавля, на хрестинах у І. Ягодзінського зложили: І. Журавель, П. Білик, І. Довгань, І. Ягодзінський, В. Сисун і Д. Ковальський по $1.00; меньшими жертвами $1.25. — Разом $7.25

531. Спіонк, Н. Й. На руки місц. У. Н. Комітету зложили: Ермол Мільчук $10.00; Дмитро Горичун $8.00; Іван Білик $6.00; А. Чаплик, М. Киевський, Г. Яцинич, В. Бандрівський, Н. Чаплик, Н. Мачула і Т. Тимчак по $5.00; А. Зембер $1.00 і $14.00 членських вкладок. — Разом $74.00

532. Ціцеро, Ілл. Місцевий У. Н. Комітет надіслав членських вкладок на $23.00

533. С. С. Пітсбург, Па. На руки місц. У. Н. Комітету зложили дальше: Бр. св. Івана Хр. (від. 96 У. Н. С.) $25.00; В. Крушельницький і В. Сьвідерський по $5.00; М. Кримський $3.00; І. Опочечко і А. Томіцький по $2.50; Н. Пугар, о. Е. Сидоряк, Ф. Волчко, Н. Пшибильський, Д. Кухар, М. Кусень, Г. Сидер, Ю. Попіль, П. Датинич і В. Молевич по $2.00; Й. Ґоджик, П. Макар, М. Савчак, М. Венжовський, І. Притула, І. Тело, І. Хома, Т. Ґут, Т. Лесик, Т. Ротко, П. Стасенко, І. Сености, Н. Пациловський, П. Сокач, Ю. Євренченко, Д. Мацида, Г. Максим, І. Шедлий, С. Ходорівський, І. Безпалко, І. Броварний, С. Николайків, Т. Марко, Н. Вога, М. Боднар, І. Кубіль, М. Лещук, Н. Ключан, П. Гнатів, Р. Павлишин, І. Калабай, К. Микитишин, Т. Венґрин, П. Войтович, В. Кульпа, В. Кульпа, М. Медвідь, О. Бораник, С. Левицький, П. Кречківський, Д. Кречківський, Г. Медвідь, О. Роґодзінський, Н. Сородницький, А. Данило, І. Худьо, В. Турок, Р. Бреновський, М. Марец, Е. Лаврінo, Т. Чемерис, Р. Петришин, К. Макіта, М. Фіра, В. Саладяк, К. Вербова, І. Боренько, І. Чемерис, В. Коваль, І. Малькевич, Н. Бежик, Г. Ковальчик, О. Слис, Ю. Полюга, Т. Зінько, П. Сташко, П. Шпак, Н. Куркс, С. Бережницький, Н. Урбан, В. Тимпальський, М. Куриляк, М. Ступак, І. Войтович, М. Шугайло, Г. Ґут, І. Кухар, А. Вацлавська, В. Котула і В. Сорочак по $1.00; меньшими жертвами $24.00. — Разом $167.40

534. Джерзи Сіти, Н. Дж. С. Падельський $2.00; Д. Пилевич $1.00. — Разом $3.00

535. Іст Ст. Луіс, Ілл. Місц. У. Н. Комітет прислав членських вкладок на $18.00

536. Вестгемптон, Н. Й. Іван Стахник $10.00; Михаїл Стахник $6.00. — Разом $16.00

537. Белфілд, Н. Дак. Іван Хрущ $5.00

538. Вайтінґ, Інд. І. Рудий, С. Гасюк, С. Маляр, І. Мороз і Г. Коцюбинський по $5.00. — Разом $25.00

539. Ст. Джеймс, Н. Й. Ю. Курилюк і М. Польовий по $5.00.—Разом $10.00

540. Асторія, Н. Й. Місц. У. Н. Комітет надіслав членських вкладок на $20.00

541. Ловел, Масс. Семен Киналь, Павло Сидорак, Тома Сидорак і Стефан Киналь по $10.00.—Разом $40.00

542. Гудсон, Н. Й. Г. Когут $5.00

543. Літл Фолс, Н. Й. На руки о. В. Маньовського зложили: Збірка в церкві св. О. Николая в Літл Фолс, Н. Й. $19.50; в церкві Усп. Преч. Діви в Геркімер, Н. Й. $5.50; в церкві св. Ап. Петра і Павла в Ютіка, Н. Й. $7.50 і в церкві св. О. Николая в Ром, Н. Й. $8.50. — Разом $41.00

544. Ню Кестел, Дел. Д. Прухницький і Ю. Мичуда по $5.00. — Разом $10.00

545 Нюпорт, Р. Ай. На руки і на поклик пп. М. Поліщука і Г. Фірманюка зложили: Г. Фірманюк, М. Поліщук, М. Патикевич, А. Патикевич, П. Патикевич, С. Ганц, В. Заокопний, Б. Вербицький, І. Кушнір і Ф. Яремчишин по $5.00; Ф. Гуцал $2.00. — Разом $52.00

546. Трентон, Н. Дж. На руки місц. У. Н. Комітету зложили: П. Стадник, А. Музика, О. Ґрещак, І. Овчашин, С. Сенук, М. Палажій і О. Наконечний по $5.00; П. Стадник і М. Скоропад по $4.00; І. Сабат $3.00; П. Каламон, М. Вульчіновський, Т. Біда, М. Дідун, Л. Зазуляк, А. К. Штепован і М. Бойчук по $2.00; П. Стадник, Н. Залоцький, К. Хорчук, М. Мацульський, М. Скалоцький, П. Єдлінський, Й. Скалоцький, Й. Юшкевич, І. Сойка, В. Гасій, В. Кусчик, А. Ровачик, А. Єдлінський, І. Бородайкевич, К. Терлецька, І. Єдлінськи, К. Коцур, В. Юзва, І. Сабат, А. К. Штепований, К. Калужняк, А. Скоропад, О. Стадник, Ґ. Ґонтор, Ю. Слабода, А. Лічко, А. К. Штепован, І. Штепован, М. Максимів, П. Стадник, О. Наконечний, М. Максимів і О. Лепкій по $1.00; меньшими жертвами і безіменно $16.00. Разом $110.00, а по струченю оплати за галю на віче, надіслано $75.00

547. Маркус, Вaш. С. Кобаринка $10.00

548. Сейр, Па. На руки місц. У. Н. Комітету зложили: Филип Ґрушецький, Андрій Цап і Стефан Худик по $10.00; Андрій Багньок $8.00; Д. Новак стар., І. Обух, І. Ташкун, В. Червиняк, Й. Стадник, І. Цибильський, О. Чеський, Д. Савчишин, Н. Баль, Г. Садовський, Т. Шкирпан, І. Сулима, О. Баль, Н. Клим, М. Федчак, Н. Зубенько, Г. Савчак, І. Цап, І. Фрич, С. Яцко, Ф. Созанський, С. Бубняк, І. Федчак, П. Жук, І. Костик, В. Шебеля, А. Бобік, В. Биць стар. і С. Морох по $5.00; А. Лучайка, М. Черешньовський і Ф. Федорко по $4.00; Т. Бубняк, Н. Заоборний і О. Черешньовський по $3.00; І. Галицький, А. Ґурняк, І. Подолинський, С. Стець, Т. Кріль, І. Попович, М. Вороблевський, Я. Строївус, Т. Сех, А. Сушко, Р. Ґарадзон, Т. Циґан і Д. Книш по $2.00; С. Кавулич, Л. Созанський, Ю. Худик, І. Кріль, Д. Новак мол., С. Баль, А. Стромак, Й. Кулик, С. Низьолек, С. Прислупський, Т. Бизиля, В. Черешньовський, Ю. Федчак, І. Гиряк, С. Ямельський, А. Гиряк, І. Пеці, М. Комарницький, В. Шумовяк, В. Циган і С. Кавул по $1.00; О. Ф. Фостер 50 цнт.; збірка межи шкільними дітьми $4.00; з вигравки $27.13; членські вкладки $66.00. Разом $348.63, з чого давнійше надіслано оголошену вже під ч. 214 суму $200.00; на рахунок дальшої збірки задержано $48.63, а тепер надіслано $100.00

РАЗОМ $701.25

Попередно оголошено $58.783.65.

ЗАГАЛЬНА СУМА $59.484.90.

Чеки і моні-ордери просить ся виписувати на імя Ukrainian National Committee, а висилати на адресу касієра: Rev. N. Pidhorecky, 22 E. 7th St., New York, N. Y.

Український Народний Комітет.

ЗГУБЛЕНО І НАЙДЕНО.
ДОБРІ ВІСТИ ДЛЯ НЕДУЖИХ.

Я терпів більше як 12 літ на долегливі болі голови, нервовість, болі в хребті і жолудку, мав лихий апетит ослаблене і запір. Я ходив в трудностию. Я радив ся кількох лікарів, однак здавалось, що вони не були в силі розпізнати мою недугу і не могли помочи мені.

Одного дня я перечитав оголошене д-ра Ганнона і я віддав себе сейчас під його опіку. Без жадної втрати часу від мого занятя, він дав мені поміч за першою візитою і мені поліпшалось. Тепер по 3-місячній опіці я повернув до здоровля. Всі болі уступили. Я моуж добре ходити, і коли передтим я міг заледви дещо їсти, то тепер я маю чудовий апетит і мені все що їм смакує. В дійсности мій стан є так знаменитий, що Ви майже не повірили би що я був хорий.

Я є вельми вдячним сему знаменитому спеціялістови і складаю радо ску заяву, щоби і другі могли пізнати як много добра він робить для недужих людий.

ПАВЛО КОВАЛИК,
723 Willow Ave., Hoboken, N. J.
Aug. 11, 1918.

Читайте понисше оголошене д-ра Генона.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошень женитьби не приймаєсь)

ПОШУКУЮ ПОСАДИ дякоучителя; можу бути дириґентом музики і хору маю вишколене американське, посідаю знане дяківства в добрім степени. Посаду прийму від 1-го липня або і пізнійше. Наміряю вступити до Тов. Дякоучителів. Самотний, літ 28. Походжу з села Пониковиця мала, повіт Броди, Гал. Зголошеня прошу висилати на адресу: PAUL GAZDUN 409 E. 6th St., New York, N. Y. 70-2

Пошукую моеї жени **сестру МАРІЮ ГРИЧУХ**, з місточка Товстого, коло Грималова, повіт Скалат, Галичина. Около 11 літ тому як виїхала до свого мужа Василя Гричух і перебувала в Woonsocket, R. I. Хто би про них знав, або вони самі, зволять зголосити ся до: WOLODYMIR REKRUT, 308—32nd St., Newport News, W. Va. 72-74

Пошукую **ОЛЕКСУ ТРАЧ**, з Теребовельського повіту, Галичина. Довший час перебував в Алентавн, Па., відтак в падолисті 1918 р. прибув до Сиракюз, Н. Й., відтак знова кудись виїхав. Хто би про него знав, зволить донести на адресу: HARRY TRACZ. 216 Tompkins St., Syracuse, N. Y. 70-72

Пошукую своїх товаришів, **Петра Кучирка** з села Буракiвка і **Василя Приймака** з села Цапіві, повіт Заліщики, Галичина. Хто би про них знав, або вони самі, нехай в дуже важній справі зголосять ся до: LEO SZCZEPANIUK, Box 537, Girard, O. 70-2

Пошукую свого вуечного брата **ВАСИЛЯ ДРАГАНА**, який має перебувати в Пітсбургу, Па. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: STEPHEN HNATYSHYN 349 W. 38th St., New York, N. Y. 70-2

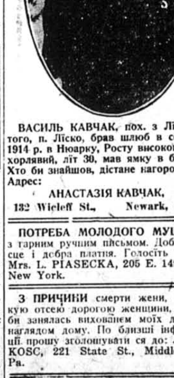
Пошукую **ЮЗЬКА САГОВА**, з села Седліська, почта Динів, Галичина. Має перебувати в Клівленд, О. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: ANDREW BUDZ 144 Washington Street, Binghamton N. Y. 71-73

Пошукую **МИХАЙЛА ДОБРЯНСЬКОГО**, походить з Поморян, повіт Золочів, Галичина. Перебував в Jersey City, N. J. 24. мая с. р. виїхав до Пенсильванії до краянів і припадково зістав потовчений в майні. Хто би про него знав де він тепер находить ся, зволить донести до: MARY TURCHAN, 51 E. 97th St., New York, N. Y. 71-73

Пошукую свого стрийка **ДАНИЛА ФЕШТЕЙ**, з села Пniвишники, повіт Товмач, Галичина. Рік тому перебував в Бургам, Па., Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: PETER FESHTEY, 1124 Curry St., Chester, Pa. 71-3

Пошукую вуечних братів: **Дмитра, Олексу, Гриця і Антошка Зятик**, та **Гриця Юрчака**, котрий 4 роки тому перебував в Торнiс Фолс, Н. Й. Усі вони походять з села Залучева, повіт Ліско, Галичина. Зволять зголосити ся до: MICHAEL YUHAS, 45 Ellicott Place, Depew, N. Y. 71-73

Пошукую свого брата **МИХАЙЛА ТРИТЯКА** з Хомяківки, пов. Товмач. Перед роком був зі мною в Бофало, Н. Й. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: PETER TRYTIAK, 305—15th Ave., Newark, N. J. 71-73

ВАСИЛЬ КАВЧАК, пох. з Ліщоватого, п. Ліско, брав шлюб в серпни, 1914 р. в Нюарку, Росту високого, сухорлявий, літ 30, мав ямку в бороді. Хто би знайшов, дістане нагороду. — Адрес: 71—

АНАСТАЗІЯ КАВЧАК,
132 Wicleff St., Newark, N. J.

ПОТРЕБА МОЛОДОГО МУЩИНУ з гарним ручним письмом. Добре місце і добра платня. Голосіть ся до Mrs. L. PIASECKA, 205 E. 14th St., New York. 72

З ПРИЧИНИ смерти жени, пошукую отсею дорогою женщини, котра би занялась вихованєм моїх дітий і наглядом дому. По близші інформації прошу зголошувати ся до: JOHN KOSC, 221 State St., Middletown, Pa. 72-74

ДЯКОУЧИТЕЛЬ, знаючий провадити хор, парохіяльну школу і уладжувати представленя, може обняти сейчас посаду при гр-кат. церкві. Зголошеня просить ся ласкаво слати на адресу: P. J., c/o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 70-72

КРАЯНИ, котрі походять з Галичини, зі слідуючих сіл: Стрельбичів Стара Ропа, Білич Гірний і Дольний Спас, Тершів, Сушиця мала, Лужок ігрний, Бусовиска, Недільна, Лінина Велика і Лаврів, зволять зголосити ся до: M. JAWIRSKI, 101 Bayard St., New Brunswick, N. J. 70-72

ПРОДАМ дешево дві шевські робітні, з усіма шевськими приборами як: машини, „цилїндрівки" та проче Вироблена костумерія, сталий дохід. Продам з причини, що маю замір виїхати до старого крaю. Зголошувати ся особисто або листовно до: PETER KORSAK, 422 Centre Street, Trenton, N. J. 70-72

ПРОДАМ шевський варстат зі штором, [illegible] костумерія, між своїми людьми. Ціна дешева. Голоситись до: JOSEPH WINCHUK, 118 Essex St., Jersey City, N. J. 72-74

ФАРМА 66 АКРОВА, добрі, великі забудованя, 5 коров, котрі дають місячно доходу за молоко $126.00. 3 ялівки, 2 коні, кури, обсіяна і обсаджена, сад і гарний ліс. Ціна за все $3000, вплата $1600. Маю 50 инших фарм до проданя. Є тут оселених 118 українських і польських родин. S. R. MORANSKI, 70 Liberty Street, Oswego, N. Y. 70-73

НА ПРОДАЖ 123 АКРОВА ФАРМА. Дім з 7 кімнат і прочі фармерські забудованя. 40 акрів виробленого поля, 40 акрів соснового ліса, решта пасовиско. Фарма обгороджена дротяним плотом, вода в хаті і стайнях, через фарму переходить річка. Поле обсіяне житом, пшеницею та вівсом. З фармою продаєть ся 4 корови, пара волів, кінь до визду, 2 льохи і 12 паcят, дріб та всі знаряди фармерські. Продасть ся за $3.600.00. Зголоситись до властителя FRANK MAISNER, P. O. Box 14, Shutesbury, Mass. 71-3

5-АКРОВА ФАРМА на продаж, враз з хатою на дві кімнати, стайня і курник, одна корова і молоді кури, дві безроги. Половина оброблена і засіяна, а половина залісена. В сусідстві наших людий, церкви і школи, при фабричнім місті і добрій комунікації зелізничій. Продам дешево, все за $900.00. Голоситись до: THEODOR STOLAR, R. F. D. 4, Milleville, N. J. 72-74

ДАРОМ! „Війна Америки за людство". Книжка з повною сторією сьвітової війни за свободу. Буде мати 600 сторін і 100 ілюстрацій. Пішліть 4 цнт. в стемпсах до: 70-81

UNIVERSAL DISTR. CO., Dept. 13, 36 Madison Sq. Sta., New York, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

100 акрова фарма, 2 милі від міста. Дім з 10 кімнат, велика стодола, шопа на машини та прочі знаряди фармерські. Жерельна вода коло хати. Фарма обсіяна. Продам за $2.500, $1.000 готівкою, решта на річні сплати.

112 акрова фарма, 80 акрів оброблена земля, а решта ліс і пасовиско. Дім з 8 кімнат, велика стодола та прочі забудованя, в добрім положеню, при фармі сад овочевий. Продам за $2.500, $1.500 готівкою, решта на додічні сплати.

Мала 24 акрова фарма, без будинків, добра вода, річка перетинає поле. Продам дешево за $300.

Мала 90 акрова фарма, 50 акрів орної землі, решта ліс і пасовиско. Дім з 5 кімнат і велика стодола. Продам за $3.500, $2.000 готівкою, решта на сплати. 71-72

Прошу зголошувати ся листовно, а хто прийде особисто і купить фарму, кошти подорожи звертаю.

PETER TECHANCHUK,
Pittsfield, Pa.

ФАРМИ! ФАРМИ НА ПРОДАЖ
В ОКОЛИЦІ ВЕЛИКОГО ФАБРИЧНОГО МІСТА.

Тепер є найліпший час купити фарму, бо видно яка є земля і як всьо красно росте. Маю около 50 ріжних фарм на продаж з цілим інвентаром і засівом (в Rome є 2 руські церкви).

1) **ФАРМА 100 АКРОВА**, в тім 20 акрів грубого ліса, добрі, великі забудованя, 10 коров, 2 коні, вартости $500, 2 свиний, 50 курий, всі знаряди фармерські. Ріка пливе через фарму, цілий засів. Ціна за всьо разом $4.200, вплати $2.000. Фармер старий, не годен вже робити.

2) **ФАРМА 69 АКРІВ**, добрі будинки, 5 коров, 5 телят, бугай, 2 коні, 2 свині, 30 курий, всі знаряди фармерські. Фармер зломив руку, мусить продати за $2.200. Вплата $1.000.

3) **ФАРМА 270 АКРІВ**, 32 штук худоби, 5 коний, 50 кур, великий сад, 7 свинь, в тім 50 акрів грубого ліса, 2 ріки перепливає фарму, великі забудованя. Сю фарму має старий вдовець і хоче продати всьо, що тільки є на тій фармі за $8.300. Вплати згори $3.000, а решта па сплати по 150 дол. на рік і 5 процент. По інформації пишіть до українського нотаря 70—

A. FYLYPCZAK,
Box 21. Rome, N. Y.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Домагають ся 40 годин праці.

Делеґати від 23 будівляних юній в Бостонї явили ся у мейора міста та повідомили його, що члени їх юній домагають ся 40 годин праці тижнево і 40 долярів тижневої платнї, значить доляра за годину. Рівночасно з делеґацією робітників явили ся у мейора представники працьодавців; сї останні заявили, що домаганя робітників годі сповнити.

$4,179.184 податку.

З головної каси „Юнайтед Стейтс Стіл" корпорації, з осідком в Дулут, Міннесота, виплачено державі 4,179.184 долярів в виді річного доходового податку. Ся корпорація є найбільшою того рода корпорацією в Злучених Державах.

Церковне непорозумінє в Ансонії.

(Спеціяльно до „Свободи").

Вже через три тижні в українській католицькій церкві в Ансонії, Конн., не відправляють ся богослуженя з причини непорозуміня між парохом о. Филимоном Кисїльовським і парохіянами. Головною причиною тих непорозумінь є особа дякоучителя Михайла Кашуби, котрого призначено на посаду в Ансонії три місяці тому. Своєю працею, як в церкві так і поза церквою, п. Кашуба добив ся до того, що церковний уряд підніс йому місячну платню з 60 на 80 долярів. Сїй підвишці спротивив ся о. Кисїльовський і се дало початок до непорозумінь. Парохіяни почали домагати ся скликаня мітінґу і точного звіту фінансового, а о. Кисїльовський вибрав судовий „інджонкшен", забороняючи сїмом урядникам вступ до церкви через чотири місяці. Се дуже обурило людий і вони постановили за всяку ціну добити ся свого. Постановлено не впустити до церкви самого пароха. В неділю, 1-го червня 1919, о. Кисїльовський прийшов під церкву і сам наочно переконав ся про постанову людий. Він однак покликав собі до помочи поліцію і так дістав ся до церкви; зате з людий мало хто пійшов до церкви. На Зелені Сьвята о. Кисїльовський прийшов під церкву вже без поліції, але привів собі нового дякоучителя, п. Лозинського. Парохіяни делікатно перестерегли п. Лозинського, щоб не важив ся йти до церкви відправляти богослуженє з о. Кисїльовським. Того дня богослуженя не було жадного. Минувшої неділї, 15. червня, о. Кисїльовський разом з п. Лозинським постановили таки дістати ся до церкви і до своєї оборони взяли шістьох поліцаїв. Коли поліцаї побачили рішуну постанову людий, завернули зпід церкви, а остало ся їх лише два, котрі спокійно приглядали ся шарпанинї жінок з о. Кисїльовським і обкидуваню нового дякоучителя вонючими покладками. Як зачуваємо, цїлу ту прикру справу має полагодити сам адміністратор о. Понятишин, котрий має прибути з Нюарку до Ансонії. — Про сю справу розписують ся також місцеві часописи анґлїйські, а головно „Івнінг Сентінел".

Козак Артимович переміг „героя" Січинського.

Філядельфійська „Америка" пише: Окружний Комітет Федерації скликав до своєї „твердинї" Філядельфії віче на неділю, 15. с. м. Віче почало ся зараз по вічу філядельфійських Українців, скликанім У. Н. Комітетом. Много учасників першого віча пійшло з цікавости на віче федерацйників і тому то зібрало ся в сали понад тисячу людий. Предсїдатель О. К. Федерації, Стефан Штоґрин, отворив віче та забирає ся до переведеня його. На сали вчинив ся крик, метушня. Присутні зажадали вибору президії і вибрали всїми голосами проти 15 на предсїдателя п. Івана Артимовича, бувшого предсїдателя, а пізнїйше контрольора У. Робітничого Союза. Горстка федерацйників протестує, кличе поліцію та приказує арештувати п. Артимовича. Сей однак не дав ся збити з пантелику і опираючись на тім, що його вибрав нарід, перемагає, а поліція не мішаєть ся до сеї справи. Вбігає усьміхнений герой Січинський та, вилїзши на підвисшене, починає говорити. Предсїдатель Артимович звертає йому увагу, що він є предсїдателем і удїляє голосу. „Герой" не зважає на се, а звертаєть ся до народу з запитом, хто вибрав Артимовича предсїдателем. Зібрані відповіли грімко: „Ми всі!" Відтак п. Артимович питає нарід, чи він бажає, щоби п. Січинський говорив. При голосованю показало ся, що за Січинським піднесло ся на цїлій гали шість рук, а проти понад тисячу.

Притім нарід не жалував героєви таких епітетів як: брехун, зрадник, запроданець, товариш Падеревского і и. ин. Предсїдатель п. Артимович взиває героя до спокою і хоче його арештувати. Герой забирає манатки і серед крику і окликів опускає салю. На сали та на підвисшеню заколот. Предсїдатель О. К. Федерації протестує проти захопленя і проводу „большевиками". Вискакує кількох на підвисшенє і... предсїдатель Окружного Комітету Федерації, п. Штогрин, паде в кут, а з уст та носа ллєть ся не чужа, а таки своя рідна українська кров від українського кулака.

По сїм присутна поліція заявляє, що віче Федерації скінчене. Предсїдатель віча Артимович серед оплесків сходить з підвисшеня і присутні спокійно опускають салю.

Косцюшко і Америка.

Литовське Інформаційне Бюро розіслало до часописий отсю заяву: Косцюшко був першим Литовцем, що приїхав до Америки рознести тут славу про свій край. Він зробив се практичним способом, помагаючи американським кольоністам в їх боротьбі з Юрієм III. Він інтересував ся війною о независимість Америки, бо в своїм власнім краю навчив ся, яку нужду і яке горе терпить угнетений нарід. Литва була довго ареною боротьби народів, і під Німеччиною, Польщею та вкінци під Росією вона богато натерпіла ся. Косцюшко отже був дійсним оборонцем прав малих і слабих народів і його геройство за американську славу було першим узлом, що звязав спільно інтереси Американців і Литовців. Відтоді еміґрація з Литви до Америки побільшила ся і той узол значно скріпив ся. Тепер Литва просить помочи в тої Америки, котрій Косцюшко помагав в 1777 році; вона хоче бути вільною і независимою державою, розпочати знова своє національне житє там, де воно заспалось і бути знова національною цїлостию у відбудованій Европі.

Жидівський тестамент.

В Ню Йорку помер недавно богатий Жид, Генри Ґрінберґ, котрий оставив слїдуючий тестамент: „Цвинтар Макфела, над яким я все мав контролю, переходить тепер в руки моїх дітий; мій зять має бути головою, а син секретаром компанії для заряду сею спадщиною. Я наказую, що на тім цвинтари не вільно ховати ніякого, хто не сьвяткував сабату. Час від часу можна дати там місце даром, але лише для сьвятого Жида, коли він помре в божестві. Навіть моїм дітям не вільно дати там місця на гріб, коли вони не сьвяткували сабату. Мущини і женщини мають бути ховані в окремих рядах. Кождого дня в році рано і в вечер в синагозї мого дому девять Жидів мають молити ся за мою душу. За се кождий з них має діставати 10 долярів місячно. Мої сини мають також молити ся за мене кождого дня, побираючи за свою молитву 25 долярів місячно. Дїти мають похоронити мене в части землї з Єрусалиму, яка находить ся в моїй спальни".

ВАТИКАНСЬКА ПАЛАТА.

Ватиканська палата в Римі, в якій містить ся осідок католицької церкви, є найбільшою будовою в сьвітї, бо розложена на поверхні около 14 акрів. Будова, побільшуванє і добудовуванє сеї палати тягнули ся кілька віків. Найобширнїйшим будинком, виставленим за одним разом, є дворець пенсильванїйської зелізниці в Ню Йорку, котрий займає поверхню вісьмох акрів. Парлямент Злучених Держав є збудований на поверхни около чотирох акрів.

ДО УКРАЇНЦІВ В БОФАЛО, Н. Й., І ОКОЛИЦИ.

Українці і Українки! Просимо, щоби Ви всї зійшлись на **спільне народне віче,** котре відбудеть ся **сеї недїлї, 22. червня,** о 2-гій годині пополудни, в гали Українського Дому під ч. 28 Климо стр. На тім вічу будуть реферувати добрі бесїдники і заразом вишлемо вдруге протест проти ляцьких Ґунів, котрі напали на наш край.

ЗА ВІЧЕВИЙ КОМІТЕТ:
Іван Шаровський.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ З ТАВНТОН, МАСС. І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

Товариство ім. Тараса Шевченка, від 122. У. Н. С. в Тавнтон, Масс.

скликує

ВЕЛИКЕ УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, 22. ЧЕРВНЯ С. Р. на гали француській під ч. 420 Бей стр., Тавнтон, Масс.

Початок віча о год. 2-гій пополудни.

Просить ся всїх Українців і Українок місцевих і позамісцевих, щоби прийшли на віче, на котрім будуть говорити українські бесїдники.

На віче вступ вільний, як для мущин, так і для женщин.

ЗА КОМІТЕТ: 71-72
Володимир Маршалок,
Василь Турколо,
Ілія Давидчук.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Заходом Українського Товариства Січ і читальні „Просьвіти"

відограєть ся представлене

НЕВОЛЬНИК

драма в 5-ох діях зі співами і танцями, Тобилевича

В НЕДІЛЮ, 22. ЧЕРВНЯ 1919
в RAMION HALL, cor. Seymour i Oswego Streets.

Початок о годині 7-мій вечером.

Ціни місць: 50, 35 і 10 центів.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Коваль Василь, старий Запорожець .... т. Гр. Трач
Ярина, його дочка ...... т-ка А. Трач
Стефан, його годованець .... т. М. Мельничук
Оксана, дївчина сусїда .... т-ка П. Ґоджак
Недобитий, бандурист ... т. М. Пастух
Опара, Запорожець .... т. М. Малимон
Кукса, Запорожець .... т. І. Попик
Голощук, Запорожець .. т. С. Гривнак
Недорізаний, Запорожець .... т. Г. Парибус
Покришка, Запорожець, т. В. Сеньків
Начхайменївніс, Запорожець .... т. Гоменюк
Подорожний, Запорожець ... т. Котик
Зачепа, Запорожець .... т. Г. Федорук
Джура, Запорожець .... т. П. Олїйник
Поводар, мале хлопя .... т. М. Соколовський
Запорожцї, невольники, селяни, дївчата і турецькі яничари.

Суфлер: т. С. Соколовський.

Чесний український загал зі Сиракюз і околиці, отсим запрошуєть ся до ласкавої участи.

72 КОМІТЕТ.

ДО ДЖЕРЗИСІТСЬКИХ ТОВАРИСТВ.

Отсим звертаємо увагу Хв. Товариств і Братств, що заходом Тов. Укр. Хору в Джерзи Сіти, Н. Дж., відбудеть ся пікнїк в неділю, дня 13. липня с. р. в Washington Grove, Carlstadt, N. J. Задля сего просимо всї місцеві Товариства і Братства не устроювати в тім самім часї инших забав, які моглиб відтягнути людий від нашої забави.

72 Уряд Укр. Хору.

БЕРВІК, ПА.

Заходом співацького тов. „Боян", відограєть ся представлене

АМЕРИКАНСЬКИЙ ШЛЯХТИЧ

в 3-ох актах

В НЕДІЛЮ, 22. ЧЕРВНЯ 1919 в гали церковній, Варрен стр.

ОСОБИ:

Іван Розвага .... п. Петро Шостак
Євка, його жінка .. п-ні Анна Мотичак
Маруся, їх дочка .... п-на Анна Рибак
Михайло Чорній, словак .... п. Михаїл Смерецянський
Анна, його жінка .. п-ні Катер. Соболь
Джордж Шибайголова .... п. Д. С. Гриць, молодий майнер .... п. Гаврило Лехновський
Василь, молодий майнер. Вас. Павлюк
Данько, молодий майнер .... п. Стефан Каспаревич
Петро, молодий майнер .. Іван Дубіль
Зузі .... п-на Марія Коцьо
Детектив .... Николай Мицяк

Режисер п. С. Данильчук.

Початок точно о годині 7-ій вечер.

Ціни місць: І-рядні 50 центів, ІІ-рядні 35 центів.

О численну участь всїх гостий запрошує — КОМІТЕТ. 72-73

ТЕАТР УКР. НАРОДНОЇ ГРОМАДИ В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

відограє

на користь Комітету помочи Жеребкам

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22. ЧЕРВНЯ 1919 Р.

„НАЙМИЧКА"

драма в 5-ти діях Івана Тобилевича (Карпенко Карий)

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОД. ДОМІ, 217 ІСТ 6-та УЛ., НЮ ЙОРК.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Василь Микитович Цокуль, літ 45 хазяїн .... п. В. Сиротенко
Мелашка, молодиця, його робітниця ..... п-нї А. Михайловська
Дїд, мірошник, його робітник .... п. В. Южний
Панас, робітник, його робітник .... п. О. Соловський
Маруся, дївчина. п-нї Л. Мулярчук
Пилип, молодий москаль, гусарин .... п. В. Ю.
Аблакат .... п. Д. Федун
Борох, шинкар .... п. Й. Мулярчук
Рухля, його жена. п-нї М. Мельник
Янкель, їх син .... п. Гр. Шумський
Харитина, сирота. п-на М. Давидів
Парубки, дївчата, молодиці й москалї.

Початок точно о 6-тій годині вечером.

Вступ 75 і 50 центів **Музика перворядна.**

РОДИМЦІ! Отсим Комітет помочи Жеребкам має честь запросити Вас на представлене „Наймичка", штуку дуже цікаву і поучаючу. Хто цінить драму, хто бажає прийти з помочию своїм братам і сестрам в нещаснїй вітчині, хай прибуде на се представлене, бо цїлий дохід з нього є призначений на поміч рідним селам. — КОМІТЕТ. 72-3

ВЕЛИКА ПРОГУЛЬКА! УКРАЇНЦІ! ВЕЛИКА ПРОГУЛЬКА!

Два великі українські товариства
БР. СВ. ВОЛОДИМИРА І ТОВ. ЖЕРЕБЕЦЬКА ЛЮБОВ
— устроюють —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-ГО ЛИПНЯ 1919 Р.

ВЕЛИКИЙ ПІКНЇК

В BELVEDERE PARK, North Beach, L. I.

ВСТУП 35 ЦЕНТІВ.

Музика перворядна ім. Лисенка під проводом П. Гуменюка.

Парк отворений від 10. години рано до 12. в ночи.

УКРАЇНЦІ! Уряджуючи сей великий пікнїк серед найвідповіднїйшої пори року, два українські товариства, бр. св. Володимира і „Жеребецька Любов", запрашають отсим всїх Українців з Ню Йорку і околиці взяти участь в сїй великій небувалій прогульці.

Чистий воздух і весела розривка се два найважнїйші чинники, потрібні людському організмови. Хто бажає віддихнути повними грудьми сьвіжого воздуху та весело забавитись, хай покине міські мури та спішить до парку. 69ч81,82

КОМІТЕТ.

Інформації про се, як доїхати до парку, є поміщені на тікетах і відозвах.